

WYKAZ DOKUMENTÓW OKREŚLAJĄCYCH SYTUACJĘ MATERIALNĄ STUDENTA

Podstawa prawna: ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm), ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 3, z późn. zm.)

Dokumentacja do wniosku dotyczy studenta oraz członków jego rodziny za rok podatkowy poprzedzający rok akademicki, w którym student ubiega się o pomoc materialną, z zastrzeżeniem przepisów o dochodzie uzyskanym i utraconym.

Wykaz zaświadczeń, oświadczeń i innych dokumentów, które należy złożyć ubiegając się o pomoc materialną:

1. **Zaświadczenia z urzędu skarbowego o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych**, na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.), osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki – według wzoru obowiązującego do świadczeń rodzinnych. Zaświadczenie z Urzędu Skarbowego musi zawierać informację, czy osoba ubiegająca się o to zaświadczenie uzyskała (bądź nie) dochody podlegające opodatkowaniu na innych zasadach (np. ryczałt, karta podatkowa).
Obowiązek złożenia w/w zaświadczeń mają: student oraz wszyscy pełnoletni członkowie jego rodziny nawet, jeżeli nie uzyskali dochodów (wzór zaświadczenia określa załącznik nr 7).
2. Oświadczenie studenta/ członków rodziny studenta o wysokości uzyskanego dochodu jeżeli rozliczają się na podstawie przepisów **o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne lub karty podatkowej** zawierające w szczególności informacje o:
 - a) wysokości dochodu po odliczeniu należnych składek i podatku (dochód netto),
 - b) wysokości należnych składek na ubezpieczenia społeczne,
 - c) wysokości należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne,
 - d) wysokości i formie opłacanego podatku dochodowego.*Wzór oświadczenia określa załącznik nr 8 – przedkłada je tylko osoba prowadząca działalność gospodarczą (karta podatkowa, ryczałt).*
3. **Zaświadczenie z ZUS/KRUS** studenta/członków rodziny, którzy osiągnęli dochód **o wysokości odprowadzonych składek na ubezpieczenie zdrowotne** w roku kalendarzowym poprzedzającym rok akademicki, w którym przyznawane są stypendia.
4. **Oświadczenie o wysokości uzyskanego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu** (*dotyczy studenta oraz wszystkich pełnoletnich członków rodziny studenta*).

Posiadanie dochodów niepodlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych dokumentuje się dodatkowo zaświadczeniami podmiotów wypłacających te dochody albo innymi zaświadczeniami lub decyzjami.

Dochodami niepodlegającymi opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych są:

- a) renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;
- b) renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;
- c) świadczenia pieniężne oraz ryczałt energetyczny, określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych;
- d) dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- e) świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich;
- f) emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939–1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów;
- g) renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939–1945, otrzymywane z zagranicy;
- h) zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych;
- i) środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe, w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc;
- j) należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.);
- k) należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojusznicznych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych;
- l) należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód;
- m) dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenie społeczne;
- n) alimenty na rzecz dzieci;

- o) stypendia doktoranckie i habilitacyjne przyznane na podstawie ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.), stypendia doktoranckie określone w art. 200 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.), stypendia sportowe przyznawane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.) oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom;
 - p) kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich;
 - q) należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu wyżywienia tych osób;
 - r) dodatki za tajne nauczanie określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.);
 - s) dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych;
 - t) ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”;
 - u) ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006;
 - v) świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora;
 - w) dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego;
 - x) dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne;
 - y) renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;
 - z) zaliczkę alimentacyjną określoną w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej;
 - aa) świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, tj. świadczenia z funduszu alimentacyjnego.
6. W przypadku **uzyskiwania dochodów i świadczeń za granicą** należy przedłożyć właściwe dokumenty wydane przez zagraniczne odpowiedniki polskich urzędów i instytucji, zawierające dane analogiczne do wymaganych w przypadku dochodów uzyskiwanych w kraju. Wyżej wymienione dokumenty powinny być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.
7. **Zaświadczenie z właściwego organu gminy lub miasta** o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym, z którego ustala się dochód albo nakaz płatniczy za ten rok (zgodnie z art. 179 ust. 7 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym).

Do powierzchni gospodarstwa rolnego nie wlicza się:

- ziemi oddanej w dzierżawę, na podstawie umowy dzierżawy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego;
- gospodarstwa rolnego wniesionego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną;

- gospodarstwa rolnego oddanego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W przypadkach wymienionych w pkt 7 przedłożyć należy dodatkowo:

- a) umowę dzierżawy zawartą stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- b) umowę o wniesieniu wkładów gruntowych, w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną.
- c) umowę dzierżawy w przypadku oddania gospodarstwa rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

8. **W przypadku rodzin niepełnych** należy przedłożyć odpowiednio dodatkowe dokumenty:

- a) kopię aktu zgonu rodzica/ów lub kopię odpisów wyroków zasądających alimenty;
- b) odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec jest nieznan;
- c) zaświadczenie z właściwej placówki zapewniającej całodobową opiekę, w przypadku umieszczenia w niej dziecka, o liczbie dni w tygodniu, w którym korzysta w niej z całodobowej opieki;
- d) zaświadczenie właściwej w sprawie jednostki Policji o przyjęciu zgłoszenia o zaginięciu członka rodziny studenta, a w przypadku cudzoziemców, właściwej instytucji;
- e) kopię odpisu podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub na rzecz osób spoza rodziny, albo kopię odpisu protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej lub odpis zatwierdzonej przez sąd ugody zawartej przed mediatorem, zobowiązujących do alimentów na rzecz osób w rodzinie lub poza rodziną.

W przypadku przedstawienia wyroku wydanego wcześniej niż przed trzema laty, student składa pisemne oświadczenie o następującej treści: *„uprzedzony o odpowiedzialności karnej grożącej za popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 kk oświadczam, że przedstawiony przeze mnie wyrok alimentacyjny jest aktualny i realizowany przez osobę zobowiązaną”*.

- f) jeżeli kwota otrzymywanych alimentów jest inna niż kwota podana na wyroku sądu lub ugodzie sądowej należy przedłożyć:
 - zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne (komornik) o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów;
 - zaświadczenie właściwego organu przyznającego świadczenie pieniężne w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów z określeniem jego wysokości, bądź o jego braku za rok kalendarzowy, z którego określa się dochód;
 - informację właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonywaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z brakiem podstawy prawnej do jej podjęcia lub brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą, jeżeli dłużnik zamieszkuje za granicą.
- g) odpis wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego;
- h) kopię prawomocnego orzeczenia sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;
- i) kopię odpisu wyroku sądu rodzinnego orzekającego rozwód lub separację.

9. **Inne dokumenty niezbędne** do udokumentowania wysokości dochodów i składu rodziny:

- a) skrócony odpis aktu urodzenia rodzeństwa lub dziecka studenta do 7 roku życia;
- b) zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły lub szkoły wyższej rodzeństwa lub dzieci wnioskodawcy do ukończenia 26 roku życia;
- c) skrócony odpis aktu małżeństwa, potwierdzający fakt zawarcia związku małżeńskiego przez studenta lub jego rodzeństwo;
- d) orzeczenie o stopniu niepełnosprawności studenta lub członków rodziny studenta, o ile nie uczą się i pozostają na utrzymaniu studenta lub rodziny studenta;
- e) informacja z sądu o toczącym się postępowaniu w sprawie o przysposobienie dziecka lub prawomocny wyrok sądu rodzinnego stwierdzający przysposobienie dziecka w przypadku osoby faktycznie opiekującej się dzieckiem, lub która wystąpiła o przysposobienie tego dziecka (dziecko to wlicza się wówczas do rodziny studenta);
- f) zaświadczenie z urzędu pracy, potwierdzające fakt pozostawania bez pracy z prawem lub bez prawa do zasiłku, w przypadku bezrobotnych członków rodziny studenta, o ile osoby te wliczane są do składu rodziny studenta.
- g) zaświadczenie pracodawcy o terminie urlopu wychowawczego studenta lub członka rodziny studenta i okresie na jaki został on udzielony oraz o okresach zatrudnienia;
- h) dokument określający datę i miesięczną wysokość utraconego dochodu wraz z jego miesięczną wysokością, jeżeli dochód rodziny uległ obniżeniu na skutek utraty dochodu przez studenta lub członków jego rodziny, do wniosku należy wówczas dołączyć np.:
 - świadectwo pracy;
 - decyzję w sprawie utraty prawa do renty, zasiłku dla bezrobotnych;
 - decyzję o wykreśleniu z ewidencji działalności gospodarczej;
 - dokument potwierdzający wysokość utraconego dochodu, np. PIT 11 lub PIT 8, zaświadczenie wystawione przez płatnika dochodu;
- i) dokument określający wysokość uzyskanego dochodu z pierwszego pełnego miesiąca, w przypadku uzyskania dochodu przez studenta lub członków jego rodziny, do wniosku należy wówczas dołączyć np.:
 - umowę o pracę;
 - decyzję ZUS o przyznaniu renty lub emerytury;
 - zaświadczenie wystawione przez płatnika dochodu, jeżeli jest to dochód opodatkowany podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych, z wyjątkiem działalności pozarolniczej;
 - zaświadczenie wystawione przez płatnika dochodu lub inny dokument, jeżeli jest to dochód niepodlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
 - oświadczenie, w przypadku osiągnięcia dochodu z działalności pozarolniczej opodatkowanej podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych;
 - oświadczenie, w przypadku osiągnięcia dochodów z działalności pozarolniczej opodatkowanej na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym wraz ze stosownym miesięcznym rozliczeniem z urzędu skarbowego;

10. Dodatkowo student może przedstawić:

- a) dokumenty, które poświadczają trudną sytuację rodzinną np.: zaświadczenie o otrzymywaniu zasiłków z ośrodka pomocy społecznej (*zasiłków nie wlicza się do dochodu rodziny, są jednak poświadczeniem trudnej sytuacji materialnej*);
- b) dokument potwierdzający przebywanie studenta w rodzinie zastępczej;
- c) zaświadczenie właściwego organu o sytuacji kryzysowej w rodzinie studenta;
- d) zaświadczenie o przebywaniu członka rodziny studenta w miejscach odosobnienia.

11. Cudzoziemcy, o ile przysługuje im prawo do świadczeń pomocy materialnej przedstawiają dodatkowo:

- a) kopię Karty Polaka;
- b) kartę pobytu, w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się;
- c) zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich;
- d) zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.127, art. 159 ust. 1 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tekst. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1650, z późn. zm.);
- e) zgodę na pobyt tolerowany lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

12. Inne zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do stypendium.

Osoba uprawniona ubiegająca się o świadczenia pomocy materialnej przedkłada niezbędne oryginały dokumentów lub uwierzytelnioną ich kopię (oryginał do wglądu). Kopia dokumentu, niezbędnego do ustalenia prawa i wypłaty świadczeń, może być uwierzytelniona przez podmiot realizujący świadczenia pomocy materialnej, notariusza lub instytucję, która dokument wydała.